

Gerecht van eerste aanleg van de Europese
Gemeenschappen

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 84/09

Luxemburg, 5 oktober 2009

Pers en Voorlichting

Arrest in zaak T-58/08 P
Commissie / Anton Pieter Roodhuijzen

**DE GEMEENSCHAPSINSTELLINGEN MOETEN EEN NIET-HUWELIJKS
PARTNERSCHAP ERKENNEN ZELFS AL KAN HET NIET GELIJK WORDEN
GESTELD MET HET HUWELIJK**

Wanneer de partner van een Europees ambtenaar aantoont dat hun partnerschap een verbintenis vormt en dat hun status van niet-huwelijkse partners door een lidstaat is erkend, heeft deze partner recht op aansluiting bij het stelsel van ziektekostenverzekering van de Gemeenschappen

Volgens het Statuut van de ambtenaren van de Europese Gemeenschappen vallen de echtgenoten van ambtenaren onder het Gemeenschappelijk stelsel van ziektekostenverzekering (GSZV) wanneer zij geen aanspraak kunnen maken op prestaties van dezelfde aard en hetzelfde niveau vanuit een andere bron. Voor de dekking door het GSZV wordt de niet-gehuwde partner van een ambtenaar aangemerkt als echtgenoot, indien het paar een door een lidstaat erkend document overlegt waaruit het niet-huwelijkse partnerschap blijkt, indien geen van de partners gehuwd is of een ander partnerschap buiten het huwelijk heeft gesloten en indien de partners geen nauwe verwantschapsbetrekkingen hebben.

Het Nederlandse recht voorziet naast het traditionele huwelijk in twee vormen van verbintenis: het geregistreerd partnerschap en de samenlevingsovereenkomst. Terwijl de eerste vorm van verbintenis juridische gevolgen heeft die vergelijkbaar zijn met die welke aan het huwelijk zijn verbonden, doet de tweede tussen de partijen slechts gevolgen ontstaan die rechtstreeks voortvloeien uit de bepalingen van de overeenkomst.

Een samenlevingsovereenkomst kan overigens worden gesloten door twee personen of meer, die zelfs niet verplicht zijn een gemeenschappelijke huishouding te voeren, en de sluiting van een dergelijke overeenkomst is niet uitgesloten tussen personen met nauwe verwantschapsbetrekkingen. De partners hebben echter de mogelijkheid om hun situatie formeel te maken door middel van een notariële akte, waardoor de andere partner toegang krijgt tot de pensioenregelingen en tot diverse met het werk verbonden sociale voordelen.

Roodhuijzen, die de Nederlandse nationaliteit heeft, is ambtenaar van Eurostat en heeft de Commissie verzocht om erkenning van zijn partnerschap met zijn levenspartner, welke werd geregeld door een voor een Nederlandse notaris opgemaakte samenlevingsovereenkomst, zodat zijn partner recht op aansluiting bij het GSZV kreeg. De door hen gesloten samenlevingsovereenkomst en hun status van niet-huwelijkse partners zijn later overigens door de Nederlandse autoriteiten erkend.

De Commissie heeft dit verzoek afgewezen op grond dat het partnerschap van Roodhuizen en zijn partner niet kon worden vergeleken met het huwelijk.

Roodhuizen is tegen dit besluit opgekomen bij het Gerecht voor ambtenarenzaken, dat in zijn arrest van 27 november 2007¹ het besluit van de Commissie nietig heeft verklaard, op grond dat de in de betrokken samenlevingsovereenkomst contractueel vastgelegde gevolgen op talrijke punten vergelijkbaar waren met die welke binnen een huwelijk bestaan.

De Commissie heeft bij het Gerecht van eerste aanleg hogere voorziening ingesteld tegen het arrest van het Gerecht voor ambtenarenzaken.

Het Gerecht stelt om te beginnen vast dat het Gerecht voor ambtenarenzaken niet de grenzen van zijn bevoegdheid heeft overschreden, door het in het Statuut neergelegde begrip „niet-huwelijkse partners” autonoom uit te leggen en aan de hand van de bijzondere kenmerken van het Nederlandse recht. Het was immers de taak van het Gerecht voor ambtenarenzaken om het begrip „niet-huwelijkse partners” uit te leggen, aangezien het Statuut geen besluit vereist dat tot de uitsluitende bevoegdheid van de betrokken lidstaat behoort en aan de rechterlijke controle van de rechtsorde van die staat is onderworpen. In die context kan de controle door de gemeenschapsrechter van een autonoom communautair begrip ook meebrengen dat bij wijze van feitelijk gegeven rekening wordt gehouden met het nationale recht.

Vervolgens preciseert het Gerecht dat het begrip „niet-huwelijkse partners” op grond van het Statuut kan worden gedefinieerd aan de hand van bepaalde gelijkenissen met het huwelijk, **maar dat het Statuut niet vereist dat het gelijk is aan het huwelijk**. Het Statuut verlangt dus niet dat het partnerschap, in navolging van het huwelijk, bij wet wordt geregeld of aan een specifieke inschrijvingsvoorwaarde is onderworpen. **Het bestaan van een niet-huwelijks partnerschap impliceert slechts dat er sprake is van een verbintenis tussen twee personen en dat het paar een door een lidstaat erkend document overlegt waaruit hun status van niet-huwelijkse partners blijkt**.

Niettemin stelt het Gerecht vast dat de samenlevingsovereenkomst ook situaties kan omvatten waarin niet wordt voldaan aan de criteria van een niet-huwelijks partnerschap, met name wanneer meer dan twee personen of personen met nauwe verwantschapsbetrekkingen een samenlevingsovereenkomst sluiten. Het concludeert dat het in een dergelijk geval aan de betrokken gemeenschapsinstelling staat om na te gaan of is voldaan aan de in het Statuut genoemde voorwaarden en dat de erkenning van een niet-huwelijks partnerschap dus niet alleen kan voortvloeien uit de beoordeling van een lidstaat.

Toont een ambtenaar echter aan dat het door hem gesloten partnerschap een levensgemeenschap tussen twee personen vormt en dat deze door een lidstaat als niet-huwelijks partnerschap is erkend, **dan staat het** – anders dan het Gerecht voor ambtenarenzaken in het bestreden arrest heeft geoordeeld – **niet aan de gemeenschapsinstelling** om te onderzoeken of de wederzijdse rechten en verplichtingen die de partners in hun overeenkomst hebben vastgelegd, hun samenleving gestructureerd en gedetailleerd regelen. **Het Statuut vereist immers niet**

¹ Arrest van het Gerecht voor ambtenarenzaken van de Europese Unie (Eerste kamer) van 27 november 2007, Roodhuizen/Commissie (F-122/06, nog niet gepubliceerd in de Jurisprudentie).

dat wordt nagegaan of de gevolgen die uit het door de betrokken ambtenaar gesloten partnerschap voortvloeien op talrijke punten gelijk zijn aan die welke uit een huwelijk voortvloeien.

Derhalve is het Gerecht voor ambtenarenzaken in het bestreden arrest van een onjuiste rechtsopvatting uitgegaan, door nauwkeurig de wederzijdse rechten en verplichtingen met betrekking tot de samenleving van Roodhuijzen en zijn partner te onderzoeken. Daar het Gerecht voor ambtenarenzaken echter terecht heeft vastgesteld dat was voldaan aan alle statutaire voorwaarden voor, enerzijds, het bestaan van een samenleving en, anderzijds, de formele elementen, leidt deze onjuiste rechtsopvatting **niet tot de ongeldigheid van het bestreden arrest.**

Het Gerecht wijst de hogere voorziening dus in haar geheel af.

NOTA BENE: Op voorstel van zijn eerste advocaat-generaal kan het Hof bij wijze van uitzondering besluiten om beslissingen van het Gerecht van eerste aanleg in hogere voorzieningen tegen beslissingen van het Gerecht voor ambtenarenzaken te heroverwegen, binnen een termijn van twee maanden vanaf de uitspraak van het arrest van het Gerecht van eerste aanleg.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Gerecht van eerste aanleg niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170